

Proves d'accés a la universitat per a més grans de 25/45 anys

Comentari de text

Sèrie 3

Fase general

Qualificació		TR
Part 1	Bloc 1	
	Bloc 2	
Part 2		
Suma de notes parciales		
Qualificació final		

Qualificació

Etiqueta del corrector/a

Etiqueta de l'alumne/a

Opció d'accés:

- A. Arts i humanitats
- B. Ciències
- C. Ciències de la salut
- D. Ciències socials i jurídiques
- E. Enginyeria i arquitectura

Aquesta prova consta de dues parts. La part 1, dividida en dos blocs, consisteix a llegir, entendre i interpretar un únic text, que trobareu en català (p. 2) i en castellà (p. 4), i a respondre a les qüestions corresponents del bloc 1 i del bloc 2. La part 2 consisteix a desenvolupar per escrit un tema determinat.

Aquesta prova es pot respondre en català o en castellà. El descompte per faltes d'ortografia, de lèxic, de morfologia i de sintaxi s'aplicarà sense límits en el conjunt de l'examen.

Esta prueba consta de dos partes. La parte 1, dividida en dos bloques, consiste en leer, comprender e interpretar un único texto, que encontrará en catalán (p. 2) y en castellano (p. 4), y en responder a las cuestiones correspondientes del bloque 1 y del bloque 2. La parte 2 consiste en desarrollar por escrito un tema determinado.

Esta prueba puede responderse en catalán o en castellano. El descuento por faltas de ortografía, de léxico, de morfología y de sintaxis se aplicará sin límites en el conjunto del examen.

PART 1 (versió en català)

[6 punts en total]

Llegiu el text següent, un fragment d'un assaig.

Què vol dir civilització de l'espectacle? La d'un món on el primer lloc en la taula de valors vigent l'ocupa l'entreteniment, i on divertir-se, escapar-se de l'avoriment, és la passió universal. Aquest ideal de vida és perfectament legítim, sens dubte. Només un purità fanàtic podria retreure als membres d'una societat que vulguin dotar de solac, esbargiment, humor i diversió unes vides enquadrades generalment en routines depriments i de vegades embrutidores. Però convertir aquesta propensió natural a passar-ho bé en un valor suprem té conseqüències inesperades: la banalització de la cultura, la generalització de la frivilitat i, en el camp de la informació, que prolifera el periodisme irresponsable de la xafarderia i l'escàndol.

Què ha fet que Occident anés lliscant cap a una civilització d'aquest tipus? [...] El benestar, la llibertat de costums i l'espai creixent ocupat per l'oci en el món desenvolupat van constituir un estímul notable perquè es multipliquessin les indústries de la diversió, promogudes per la publicitat, mare i mestra màgica del nostre temps. D'aquesta manera, sistemàtica i alhora insensible, no avorrire-se, evitar el que pertorba, preocupa i angoixa va passar a ser, per a sectors socials cada vegada més amplis de la cúspide a la base de la piràmide social, un mandat generacional, allò que Ortega y Gasset anomenava «l'esperit del nostre temps», el déu saborós, regalat i frívola al qual tots, sabent-ho o no, retem homenatge des de fa almenys mig segle, i cada dia més.

Un altre factor, no menys important, per a forjar aquesta realitat ha estat la democratització de la cultura. Es tracta d'un fenomen que va néixer d'una voluntat altruista: la cultura no podia seguir sent el patrimoni d'una elit, una societat liberal i democràtica tenia l'obligació moral de posar la cultura a l'abast de tothom, mitjançant l'educació, però també la promoció i subvenció de les arts, les lletres i altres manifestacions culturals. Aquesta lloable filosofia ha tingut l'efecte indesitjat de trivialitzar i deixar que s'adotzen la vida cultural, en què un cert facilisme formal i la superficialitat del contingut dels productes culturals es justificaven per raó del propòsit cívic d'arribar a la majoria. La quantitat a costa de la qualitat. Aquest criteri, procliu a les pitjors demagògies en el domini polític, en el cultural ha causat reverberacions imprevistes, com la desaparició de l'alta cultura, obligatoriament minoritària per la complexitat i de vegades l'hermetisme de les seves claus i codis, i la massificació de la idea mateixa de cultura. Aquesta ha passat ara a tenir exclusivament l'acceptació que adopta en el discurs antropològic. És a dir, la cultura són totes les manifestacions de la vida d'una comunitat: la llengua, les creences, els usos i costums, la indumentària, les tècniques i, en suma, tot el que s'hi pratica, s'evita, es respecta i s'abomina. Quan la idea de la cultura torna a ser una amalgama semblant és inevitable que pugui arribar a ser entesa, amb prou feines, com una manera agradable de passar el temps. Per descomptat que la cultura pot ser també això, però si acaba sent només això es

desnaturalitza i es deprecia: tot el que en forma part s'iguala i s'uniformitza fins a l'extrem que una òpera de Verdi, la filosofia de Kant, un concert dels Rolling Stones i una funció del Cirque du Soleil s'equivalen.

Traducció feta a partir del text de

Mario VARGAS LLOSA. *La civilización del espectáculo*. Madrid: Alfaguara, 2012, p. 33-36

Bloc 1. Encerclau la resposta correcta en cada cas.

[3 punts: 0,5 punts per cada resposta correcta. Es descomptaran 0,16 punts per cada resposta incorrecta; per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

1.1. Quina és la intenció principal de l'autor amb aquest text?

- a)** Criticar la democratització de la cultura.
- b)** Descriure les causes i les conseqüències de l'anomenada *civilització de l'espectacle*.
- c)** Atacar els que es volen divertir.
- d)** Explicar què s'entén per *cultura*.

1.2. Segons el que es pot inferir del text, què entén l'autor per *alta cultura*?

- a)** Totes les manifestacions de la vida d'una comunitat.
- b)** La llengua, les creences i els costums.
- c)** Una manera agradable de passar el temps.
- d)** L'art, la literatura, la música, les idees filosòfiques, etc.

1.3. Tenint en compte el que defensa l'autor, quina de les afirmacions següents és falsa?

- a)** La publicitat exerceix una gran influència en els gustos i costums de la societat.
- b)** Només les classes socials altes han fet de l'entreteniment el valor suprem.
- c)** La democratització de la cultura és una de les causes de la civilització de l'espectacle.
- d)** L'alta cultura és obligatòriament minoritària.

1.4. A què es refereix l'autor amb l'expressió *civilització de l'espectacle*?

- a)** A una societat que ha convertit l'entreteniment i la diversió en el valor suprem.
- b)** A una civilització en la qual es fomenten el cinema, la música i els espectacles en general.
- c)** A una societat en la qual imperen el benestar i la llibertat de costums.
- d)** A una civilització que fomenta la democratització de la cultura.

1.5. Quines són, segons el text, les causes que han contribuït a l'aparició de la civilització de l'espectacle?

- a)** La banalització de la cultura i la generalització de la frivolitat.
- b)** La complexitat i l'hermetisme de l'alta cultura.
- c)** El desenvolupament de les indústries de la diversió i la democratització de la cultura.
- d)** El periodisme irresponsable de la xafarderia i l'escàndol.

1.6. Quin d'aquests grups d'adjectius caracteritza millor la civilització de l'espectacle?

- a)** Banal, frívola, superficial.
- b)** Profunda, seriosa, elitista.
- c)** Depriment, embrutidora.
- d)** Complexa, hermètica.

PARTE 1 (versión en castellano)

[6 puntos en total]

Lea el siguiente texto, un fragmento de un ensayo.

¿Qué quiere decir civilización del espectáculo? La de un mundo donde el primer lugar en la tabla de valores vigente lo ocupa el entretenimiento, y donde divertirse, escapar del aburrimiento, es la pasión universal. Este ideal de vida es perfectamente legítimo, sin duda. Sólo un puritano fanático podría reprochar a los miembros de una sociedad que quieran dar solaz, esparcimiento, humor y diversión a unas vidas encuadradas por lo general en rutinas deprimentes y a veces embrutecedoras. Pero convertir esa natural propensión a pasarlo bien en un valor supremo tiene consecuencias inesperadas: la banalización de la cultura, la generalización de la frivolidad y, en el campo de la información, que prolifere el periodismo irresponsable de la chismografía y el escándalo.

¿Qué ha hecho que Occidente fuera deslizándose hacia una civilización de este orden? [...] El bienestar, la libertad de costumbres y el espacio creciente ocupado por el ocio en el mundo desarrollado constituyeron un estímulo notable para que se multiplicaran las industrias de la diversión, promovidas por la publicidad, madre y maestra mágica de nuestro tiempo. De este modo, sistemático y a la vez insensible, no aburrirse, evitar lo que perturba, preocupa y angustia, pasó a ser, para sectores sociales cada vez más amplios de la cúspide a la base de la pirámide social, un mandato generacional, eso que Ortega y Gasset llamaba «el espíritu de nuestro tiempo», el dios sabroso, regalón y frívolo al que todos, sabiéndolo o no, rendimos pleitesía desde hace por lo menos medio siglo, y cada día más.

Otro factor, no menos importante, para la forja de esta realidad ha sido la democratización de la cultura. Se trata de un fenómeno que nació de una voluntad altruista: la cultura no podía seguir siendo el patrimonio de una élite, una sociedad liberal y democrática tenía la obligación moral de poner la cultura al alcance de todos, mediante la educación, pero también la promoción y subvención de las artes, las letras y demás manifestaciones culturales. Esta loable filosofía ha tenido el indeseado efecto de trivializar y adocenar la vida cultural, donde cierto facilismo formal y la superficialidad del contenido de los productos culturales se justificaban en razón del propósito cívico de llegar al mayor número. La cantidad a expensas de la calidad. Este criterio, proclive a las peores demagogias en el dominio político, en el cultural ha causado reverberaciones imprevistas, como la desaparición de la alta cultura, obligatoriamente minoritaria por la complejidad y a veces hermetismo de sus claves y códigos, y la masificación de la idea misma de cultura. Ésta ha pasado ahora a tener exclusivamente la acepción que ella adopta en el discurso antropológico. Es decir, la cultura son todas las manifestaciones de la vida de una comunidad: su lengua, sus creencias, sus usos y costumbres, su indumentaria, sus técnicas y, en suma, todo lo que en ella se practica, evita, respeta y abomina. Cuando la idea de la cultura torna a ser una amalgama semejante es inevitable que ella pueda llegar a ser entendida, apenas, como una manera agradable de pasar el tiempo. Desde luego que la cultura puede ser también eso, pero si termina por ser sólo eso se desnaturaliza y se deprecia: todo lo que forma parte de ella se iguala y uniformiza al extremo de que una ópera de Verdi, la filosofía de Kant, un concierto de los Rolling Stones y una función del Cirque du Soleil se equivalen.

Mario VARGAS LLOSA. *La civilización del espectáculo*. Madrid: Alfaguara, 2012, pp. 33-36

Bloque 1. Señale con un círculo la respuesta correcta en cada caso.

[3 puntos: 0,5 puntos por cada respuesta correcta. Se descontarán 0,16 puntos por cada respuesta incorrecta; por las cuestiones no contestadas no habrá ningún descuento.]

1.1. ¿Cuál es la principal intención del autor con este texto?

- a)** Criticar la democratización de la cultura.
- b)** Describir las causas y las consecuencias de la llamada *civilización del espectáculo*.
- c)** Atacar a quienes quieren divertirse.
- d)** Explicar qué se entiende por *cultura*.

1.2. Según lo que puede inferirse del texto, ¿qué entiende el autor por *alta cultura*?

- a)** Todas las manifestaciones de la vida de una comunidad.
- b)** La lengua, las creencias y las costumbres.
- c)** Una manera agradable de pasar el tiempo.
- d)** El arte, la literatura, la música, las ideas filosóficas, etc.

1.3. Teniendo en cuenta lo que defiende el autor, ¿cuál de las siguientes afirmaciones es falsa?

- a)** La publicidad ejerce una gran influencia en los gustos y las costumbres de la sociedad.
- b)** Solo las clases sociales altas han hecho del entretenimiento el valor supremo.
- c)** La democratización de la cultura es una de las causas de la civilización del espectáculo.
- d)** La alta cultura es obligatoriamente minoritaria.

1.4. ¿A qué se refiere el autor con la expresión *civilización del espectáculo*?

- a)** A una sociedad que ha convertido el entretenimiento y la diversión en el valor supremo.
- b)** A una civilización en la que se fomentan el cine, la música y los espectáculos en general.
- c)** A una sociedad en la que imperan el bienestar y la libertad de costumbres.
- d)** A una civilización que fomenta la democratización de la cultura.

1.5. ¿Cuáles son, según el texto, las causas que han contribuido a la aparición de la civilización del espectáculo?

- a)** La banalización de la cultura y la generalización de la frivolidad.
- b)** La complejidad y el hermetismo de la alta cultura.
- c)** El desarrollo de las industrias de la diversión y la democratización de la cultura.
- d)** El periodismo irresponsable de la chismografía y el escándalo.

1.6. ¿Cuál de estos grupos de adjetivos caracteriza mejor la civilización del espectáculo?

- a)** Banal, frívola, superficial.
- b)** Profunda, seria, elitista.
- c)** Deprimente, embrutecedora.
- d)** Compleja, hermética.

Espai per al corrector/a		
Part 1. Bloc 1	1.1	
	1.2	
	1.3	
	1.4	
	1.5	
	1.6	
	Total (no pot ser inferior a 0)	

Bloc 2. Responeu a les tres qüestions següents. Cada resposta ha d'ocupar entre una i cinc línies.
[3 punts: 1 punt per qüestió. Es descomptaran 0,1 punts per cada falta d'ortografia, de lèxic, de morfologia o de sintaxi.]

Bloque 2. Responda a las tres cuestiones siguientes. Cada respuesta debe ocupar entre una y cinco líneas.

[3 puntos: 1 punto por cuestión. Se descontarán 0,1 puntos por cada falta de ortografía, de léxico, de morfología o de sintaxis.]

2.1. Proposeu un títol que s'adeqüi al contingut del text que acabeu de llegir.

2.1. Proponga un título que se adecue al contenido del texto que acaba de leer.

2.2. Reescriviu amb paraules vostres la frase següent del text: «D'aquesta manera, sistemàtica i alhora insensible, no avorrir-se, evitar el que pertorba, preocupa i angoixa va passar a ser, per a sectors socials cada vegada més amplis de la cúspide a la base de la piràmide social, un mandat generacional, allò que Ortega y Gasset anomenava “l'esperit del nostre temps”, el déu saborós, regalat i frívol al qual tots, sabent-ho o no, retem homenatge des de fa almenys mig segle, i cada dia més.»

2.2. Reescriba con sus palabras la siguiente frase del texto: «De este modo, sistemático y a la vez insensible, no aburrirse, evitar lo que perturba, preocupa y angustia, pasó a ser, para sectores sociales cada vez más amplios de la cúspide a la base de la pirámide social, un mandato generacional, eso que Ortega y Gasset llamaba “el espíritu de nuestro tiempo”, el dios sabroso, regalón y frívolo al que todos, sabiéndolo o no, rendimos pleitesía desde hace por lo menos medio siglo, y cada día más».

2.3. Expliqueu, relacionant-la amb l'argumentació del text, la frase següent: «Aquesta lloable filosofia ha tingut l'efecte indesitjat de trivialitzar i deixar que s'adotzeni la vida cultural, en què un cert facilisme formal i la superficialitat del contingut dels productes culturals es justificaven per raó del propòsit cívic d'arribar a la majoria.»

2.3. Explique, relacionándola con la argumentación del texto, la siguiente frase: «Esta loable filosofía ha tenido el indeseado efecto de trivializar y adocenar la vida cultural, donde cierto facilismo formal y la superficialidad del contenido de los productos culturales se justificaban en razón del propósito cívico de llegar al mayor número.»

Espai per al corrector/a		
Part 1. Bloc 2	2.1	
	2.2	
	2.3	
	Suma de notes parcials	
	Descompte per faltes	
	Total (no pot ser inferior a 0)	

PART 2

[4 punts. Es descomptaran 0,1 punts per cada falta d'ortografia, de lèxic, de morfologia o de sintaxi, i 0,5 punts si el text té menys de 150 paraules o més de 200.]

Trieu UNA d'aquestes dues opcions. Es valorarà l'adequació del text al que demana l'enunciat, la coherència en el desenvolupament de les idees i la riquesa en l'estil.

Opció A. Escriviu un text, d'entre cent cinquanta i dues-centes paraules, en què argumenteu a favor o en contra de la idea central exposada per Mario Vargas Llosa. El vostre text ha d'incloure almenys dos arguments.

Opció B. Escriviu un text, d'entre cent cinquanta i dues-centes paraules, en què reflexieu sobre la banalització de la cultura i les seves conseqüències. El vostre text ha d'incloure almenys dos arguments.

PARTE 2

[4 puntos. Se descontarán 0,1 puntos por cada falta de ortografía, de léxico, de morfología o de sintaxis, y 0,5 puntos si el texto tiene menos de 150 palabras o más de 200.]

Elija UNA de estas dos opciones. Se valorará la adecuación del texto a lo que pide el enunciado, la coherencia en el desarrollo de las ideas y la riqueza en el estilo.

Opción A. Escriba un texto, de entre ciento cincuenta y doscientas palabras, en el que argumente a favor o en contra de la idea central expuesta por Mario Vargas Llosa. Su texto debe incluir al menos dos argumentos.

Opción B. Escriba un texto, de entre ciento cincuenta y doscientas palabras, en el que reflexione sobre la banalización de la cultura y sus consecuencias. Su texto debe incluir al menos dos argumentos.

Espai per al corrector/a	
Part 2	Adequació (màxim 1 punt)
	Coherència (màxim 1,5 punts)
	Estil (màxim 1,5 punts)
	Suma de notes parcials
	Descompte per faltes
	Descompte per extensió insuficient o excessiva
	Total (no pot ser inferior a 0)

TR	Observacions:
Qualificació:	Etiqueta del revisor/a

Etiqueta de l'alumne/a

Institut
d'Estudis
Catalans